Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

21. juuli 2016*

Apellatsioonkaebus — Euroopa Liidu kaubamärk — Määrus (EÜ) nr°207/2009 — Artikli 76 lõige 2 — Määrus (EÜ) nr°2868/95 — Eeskirja 50 lõike 1 kolmas lõik — Kujutismärk — Varasema kaubamärgi omaniku vastulause — Tõend varasema kaubamärgi olemasolu, kehtivuse ja kaitse ulatuse kohta — Hilinenult esitatud tõendi arvesse võtmine apellatsioonikoja poolt — Vastulause tagasilükkamine apellatsioonikoja poolt

Kohtuasjas C-597/14 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 22. detsembril 2014 esitatud apellatsioonkaebus,

Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO), esindajad: S. Palmero Cabezas ja A. Folliard-Monguiral,

apellatsioonkaebuse esitaja,

teised menetlusosalised:

Xavier Grau Ferrer, elukoht Caldes de Montbui (Hispaania),

hageja esimeses kohtuastmes,

Juan Cándido Rubio Ferrer,

Alberto Rubio Ferrer,

elukoht Xeraco (Hispaania),

menetlusse astujad esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees R. Silva de Lapuerta, kohtunikud J.-C. Bonichot, C. G. Fernlund, S. Rodin (ettekandja) ja E. Regan,

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 21. oktoobri 2015. aasta kohtuistungil esitatut,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

olles 13. jaanuari 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO) palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 24. oktoobri 2014. aasta otsuse kohtuasjas Grau Ferrer *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – Rubio Ferrer (Bugui va) (T-543/12, ei avaldata, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2014:911), millega Üldkohus tühistas EUIPO neljanda apellatsioonikoja 11. oktoobri 2012. aasta otsuse (liidetud asjad R 274/2011-4 ja R 520/2011-4), mis käsitles vastulausemenetlust ühelt poolt Xavier Grau Ferreri ning teiselt poolt Juan Cándido Rubio Ferreri ja Alberto Rubio Ferreri vahel (edaspidi „vaidlusalune otsus“).

Õiguslik raamistik

Määrus (EÜ) nr 207/2009

2 Nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määrus (EÜ) nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (EÜT 1994, L 11, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 146) kodifitseeriti nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 207/2009 Euroopa Liidu kaubamärgi kohta (ELT 2009, L 78, lk 1).

3 Määruse nr 207/2009 artikli 15 „ELi kaubamärkide kasutamine“ lõige 1 näeb ette:

„Kui omanik ei ole ELi kaubamärki viie aasta jooksul pärast registreerimist liidus tegelikult kasutusele võtnud kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see on registreeritud, või kui selle kasutamine on katkematu viieaastase ajavahemiku jooksul peatatud, siis rakendatakse kaubamärgi suhtes käesoleva määrusega ette nähtud sanktsioone, välja arvatud juhul, kui kasutamata jätmine on põhjendatud.

Kasutamisena esimese lõigu tähenduses käsitatakse ka järgmist:

a) ELi kaubamärgi kasutamine kujul, mis erineb registreeritud kujust selliste elementide poolest, mis ei muuda kaubamärgi eristusvõimet;

[...]“

4 Määruse artikli 41 lõikes 3, mis reguleerib vastulause esitamist ELi kaubamärgi registreerimisele, on sätestatud:

„Vastulause esitatakse kirjalikult ja see peab sisaldama selle aluseks olevaid põhjusi. [...] Ameti määratava aja jooksul võib vastulause esitaja esitada oma vastulause toetuseks fakte, tõendeid ja argumente.“

5 Artikkel 76 „Faktide kontrollimine ameti omal algatusel“ sätestab lõikes 2:

„Amet võib mitte arvesse võtta fakte ja tõendeid, mille asjaomased pooled on esitanud hilinenult.“

Rakendusmäärus

6 Komisjoni 13. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ) nr 2868/95, millega rakendatakse nõukogu määrus (EÜ) nr 40/94 (EÜT 1995, L 303, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 189), muudetud komisjoni 29. juuni 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 1041/2005 (ELT 2005, L 172, lk 4), (edaspidi „rakendusmäärus“) sätestab eeskirja 15 „Vastulause“ lõikes 2:

„Vastulause sisaldab järgmist:

[...]

b) vastulause aluseks oleva varasema märgi või varasema õiguse täpne määratlus, nimelt:
   i) kui vastulause aluseks on varasem märk määruse [nr 40/94] artikli 8 lõike 2 punktide a või b [mille sõnastus on identne määruse nr 207/2009 artikli 8 lõike 2 punktide a ja b sõnastusega] tähenduses või kui vastulause aluseks on määruse [nr 40/94] artikli 8 lõige 3 [mille sõnastus on identne määruse nr 207/2009 artikli 8 lõike 3 sõnastusega], siis märge varasema märgi toimikunumbri või registrinumbri kohta; märge selle kohta, kas varasem märk on registreeritud või kas selle registreerimist taotletakse, samuti märge liikmesriigi kohta (kaasa arvatud vajaduse korral Beneluxi kohta), kus varasem märk on kaitstud või mille jaoks varasemat märki on kaitstud, ning vajaduse korral ka märge selle kohta, et see on ELi kaubamärk;

[...]

e) varasema märgi taotlemisel või registreerimisel esitatud kujutis; kui varasem märk on värviline, on ka kujutis värviline;

[...]“

7 Rakendusmääruse eeskiri 19 „Vastulause põhjendamine“ sätestab:

„1. Amet võimaldab vastulause esitajal esitada vastulauset toetavaid fakte, tõendeid ja argumente või täiendada juba eeskirja 15 lõike 3 kohaselt esitatud fakte, tõendeid ja argumente ameti määratud tähtaja jooksul, mis ei tohi olla lühem kui kaks kuud alates päevast, mil vastulausemenetlus eeskirja 18 lõike 1 kohaselt alustatuks loetakse.

2. Lõikes 1 sätestatud perioodil esitab vastulause esitaja tõendeid oma varasemate kaubamärkide või õiguste olemasolu, nende kehtivuse ja kaitse ulatuse kohta, samuti tõendeid oma vastulause esitamise õiguse kohta. Eelkõige esitab vastulause esitaja järgmised tõendid:

a) kui vastulause aluseks on kaubamärk, mis pole ELi kaubamärk, siis tõendid selle taotlemise või registreerimise kohta, esitades selleks:

[...]
   ii) kui kaubamärk on registreeritud, siis olenevalt asjaoludest kas asjakohase registreerimistõendi koopia või tõendi selle viimase pikendamise kohta, mis tõendab, et kaubamärgi kaitseperiood ulatub lõikes 1 sätestatud tähtajast ja selle tähtaja kõikidest pikendamistest kaugemale, või samaväärsed dokumendid, mis kaubamärgi registreerinud asutus on väljastanud;

[...]“

8 Rakendusmääruse eeskirja 20 „Vastulause läbivaatamine“ lõige 1 näeb ette:

„Kui vastulause esitaja ei ole enne eeskirja 19 lõikes 1 nimetatud tähtaja lõppu tõendanud oma varasema märgi või õiguse olemasolu, kehtivust ja ulatust ega oma õigusi vastulause esitamiseks, lükatakse vastulause põhjendamatuna tagasi.“

9 Määruse eeskirja 50 lõike 1 kolmas lõige näeb ette:

„Kui vaidlustatakse vastulausete osakonna otsus, piirdub apellatsioonikoda kaebuse läbivaatamisel nende faktide ja tõenditega, mis on esitatud vastulausete läbivaatustalituse poolt määruse ja käesolevate eeskirjade alusel määratud või täpsustatud tähtaegade jooksul, välja arvatud juhud, kui apellatsioonikoda leiab, et tuleks arvestada määruse [nr 40/94] artikli 74 lõike 2 [mille sõnastus on identne määruse nr 207/2009 artikli 76 lõike 2 sõnastusega] kohaseid lisa- või täiendavaid fakte ja tõendeid.“

Vaidluse taust

10 Üldkohus võttis vaidluse tausta kokku alljärgnevalt:

„1 Menetlusse astujad Juan Cándido Rubio Ferrer ja Alberto Rubio Ferrer esitasid 23. oktoobril 2009 EUIPO-le määruse [nr°40/94, kodifitseeritud määrusega nr 207/2009] alusel ELi kujutismärgi registreerimise taotluse.

2 Kaubamärk, mille registreerimist taotleti, on järgmine kujutismärk: [...]

3 Kaubad ja teenused, mille jaoks kaubamärgi registreerimist taotleti, kuuluvad 15. juuni 1957. aasta märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppe (uuesti läbi vaadatud ja parandatud kujul) klassidesse 31, 35 ja 39 [...].

[...]

5 G. Ferrer esitas 10. augustil 2009 määruse nr 207/2009 artikli 41 […] alusel taotletud ELi kujutismärgi registreerimisele eespool punktis 3 viidatud kaupade osas vastulause.

6 Vastulause tugines järgmistele varasematele kujutismärkidele:

— Hispaania kujutismärk nr 2600724, mille registreerimist taotleti 8. juunil 2004 ja mis registreeriti 22. novembril 2004 kõigi klassi 31 kuuluvate kaupade jaoks:

[...]

— ELi alljärgnev kujutismärk nr 2087534, mille registreerimist taotleti 14. veebruaril 2001 ja mis registreeriti 14. juunil 2002 kaupade ja teenuste jaoks, mis kuuluvad klassidesse:

— klass 31: [...];

— klass 32: [...];

— klass 39: [...].

[...]

8 Vastulausete osakond rahuldas 21. detsembril 2010 vastulause osaliselt. Esiteks leidis ta, et [G. Ferrer] ei ole määratud tähtaja jooksul esitanud ühtki dokumenti, millel oleks kujutatud varasem Hispaania kujutismärk, nagu see on registreeritud [...]. Seetõttu lükkas ta vastulause niivõrd, kuivõrd see põhineb varasemal Hispaania kujutismärgil, tagasi, kuna selle olemasolu ja kehtivust ei ole määratud tähtaja jooksul piisavalt tõendatud. Teiseks rahuldas ta vastulause varasemal ELi kaubamärgil põhinevas osas [...]. Nimelt leidis ta kõigepealt, et tõend tegeliku kasutamise kohta on varasema ELi kaubamärgiga seoses esitatud [...].

9 [G. Ferrer] esitas 10. veebruaril 2011 (R 520/2011-4) ning menetlusse astujad [R. Ferrer] 14. veebruaril 2011 (R 274/2011-4) EUIPO-le määruse nr 207/2009 artiklite 58–64 alusel vastulausete osakonna otsuse peale kaebuse.

10 EUIPO neljas apellatsioonikoda rahuldas 11. oktoobri 2012. aasta otsusega [...] kaebuse asjas R 274/2011-4 ja jättis kaebuse asjas R 520/2011-4 rahuldamata. Sisuliselt jättis apellatsioonikoda muutmata vastulausete osakonna otsuse, mille kohaselt varasema Hispaania kujutismärgi olemasolu kohta ei ole tõendeid esitatud. Teiseks leidis ta, et esitatud tõendid ei tõenda piisavalt, et varasemat ELi kaubamärki on asjakohasel ajavahemikul tegelikult kasutatud sellisel kujul, nagu see on registreeritud või kujul, mis ei muuda kaubamärgi eristusvõimet, kauba suhtes, mille jaoks see on registreeritud. Seega tühistas apellatsioonikoda vastulausete osakonna 21. detsembri 2010. aasta otsuse ja lükkas vastulause tervikuna tagasi.“

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

11 Avaldusega, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 18. detsembril 2012 (kohtuasi T-543/12), esitas G. Ferrer vaidlusaluse otsuse peale tühistamishagi.

12 G. Ferrer põhjendas oma hagi kolme väitega, et esiteks on rikutud määruse nr 207/2009 artiklit 75 ja artikli 76 lõiget 2 ning rakendusmääruse eeskirja 50, teiseks on varasemat ELi kujutismärki nr 2087534, mille G. Ferrer registreeris 14. juunil 2002, tegelikult kasutatud (edaspidi „varasem kaubamärk“) ja kolmandaks esineb, et ühelt poolt varasema kaubamärgi ja varasema Hispaania kujutismärgi ning teiselt poolt ELi kujutismärgi, mille registreerimist on R. Ferrer taotlenud, segiajamise tõenäosus.

13 Üldkohus rahuldas tühistamishagi, sedastades vaidlustatud kohtuotsuse punktis 48, et EUIPO apellatsioonikoda ei olnud teostanud oma kaalutlusõigust ja jätnud varasema Hispaania kaubamärgi arvesse võtmisest keeldumise põhjendamata, ning punktides 86 ja 87 seda, et apellatsioonikojale esitatud dokumendid sisaldavad tähise kujutist, mis erineb varasemast kaubamärgist üksnes tähtsusetute muudatuste poolest, nii et nende kaudu kasutatakse tegelikult varasemat kaubamärki.

14 Üldkohus sedastas, et ülejäänud G. Ferreri esitatud väited on tulemusetud või põhjendamata.

15 Seetõttu tühistas Üldkohus vaidlusaluse otsuse.

Poolte nõuded

16 EUIPO palub apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

— tühistada vaidlustatud kohtuotsuse ja teha kohtuasjas otsus ise või saata asi Üldkohtule otsustamiseks tagasi ja

— mõista kohtukulud välja G. Ferrerilt.

17 Ükski muu menetlusosaline ei ole Euroopa Kohtule seisukohti esitanud.

Apellatsioonkaebus

18 EUIPO põhjendab apellatsioonkaebust kolme väitega, et on rikutud vastavalt määruse nr 207/2009 artikli 76 lõiget 2, rakendusmääruse eeskirja 50 lõike 1 kolmandat lõiku ja määruse nr 207/2009 artikli 15 lõike 1 teise lõigu punkti a.

Teine väide

19 Teise väitega, mida tuleb uurida kõigepealt, märgib EUIPO sisuliselt, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 45–48 õigusnormi, kui ta sedastas, et apellatsioonikojal on rakendusmääruse eeskirja 50 lõike 1 kolmanda lõigu ja määruse nr 207/2009 artikli 76 lõike 2 alusel kaalutlusõigus „olenemata“ sellest, kas hilinenult esitatud tõend „on lisa- või täiendav tõend“, ning seega ka „uute“ tõendite suhtes.

20 Üldkohus rõhutas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 45, et Euroopa Kohtu praktikas apellatsioonikoja kaalutlusõiguse ja põhjenduste kohta, mille alusel saab hilinenult esitatud tõendeid arvesse võtta, ei eristata uusi tõendeid täiendavatest tõenditest, ning seejärel lükkas kohtuotsuse punktis 46 tagasi argumendi, mille kohaselt ei olnud apellatsioonikojal alust võtta G. Ferreri esitatud tõendeid arvesse, kuivõrd need on uued tõendid.

21 Üldkohus sedastas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 48 sisuliselt, et apellatsioonikojal on kaalutlusõigus ja kohustus põhjendada keeldumist, eristamata „uusi“ tõendeid „täiendavatest“ tõenditest.

22 EUIPO väidab, et nimetatud kaalutlusõigus ja põhjendamiskohustus ei puuduta uusi tõendeid. Amet viitab selle argumendi toetuseks erinevustele 3. oktoobri 2013. aasta kohtuotsuse Rintisch *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (C-120/12 P, EU:C:2013:638), 3. oktoobri 2013. aasta kohtuotsuse Rintisch *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (C-121/12 P, EU:C:2013:639) ja 3. oktoobri 2013. aasta kohtuotsuse Rintisch *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (C-122/12 P, EU:C:2013:628) erinevate keeleversioonide vahel. Ameti sõnul lükatakse vastulause määruse nr 207/2009 artikli 42 lõike 2 ja rakendusmääruse eeskirja 20 lõike 1 alusel vastulause osakonna menetluses täieliku tõendi puudumise korral tagasi, ilma vastulause põhjendatust uurimata. Seetõttu on võimatu avada apellatsioonikoja menetluses vastulause esitamise võimalus uuesti.

23 Mis puutub rakendusmääruse eeskirja 50 lõike 1 kolmandasse lõiku, siis tuleb märkida, et selle sätte prantsuskeelne versioon erineb hispaania-, saksa- ja ingliskeelsest versioonist ühe olulise elemendi poolest. Nimelt, kui viimati nimetatud versioonides on nähtud ette, et apellatsioonikoda võib arvestada üksnes lisa- või täiendavate faktide ja tõenditega, siis prantsuskeelses versioonis on need samad faktid ja tõendid määratud kindlaks kui „nouveaux ou supplémentaires“ [uued või täiendavad].

24 Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb liidu õigusnorme tõlgendada ja kohaldada ühetaoliselt, arvestades liidu kõikides keeltes kehtivaid versioone. Kui liidu õigusakti erinevates keeleversioonides on erinevusi, tuleb asjaomast sätet tõlgendada lähtuvalt selle õigusakti üldisest ülesehitusest ja eesmärkidest, mille osa see säte on (vt selle kohta eelkõige kohtuotsused, 15.11.2012, Kurcums Metal, C-558/11, EU:C:2012:721, punkt 48, ja 9.4.2014, GSV, C-74/13, EU:C:2014:243, punkt 27).

25 Siinkohal tuleb märkida, et määruse nr 207/2009 artikli 76 lõige 2, mis on rakendusmääruse eeskirja 50 õiguslik alus, täpsustab, et amet võib mitte arvesse võtta fakte ja tõendeid, mille asjaomased pooled on esitanud hilinenult.

26 Euroopa Kohus on sedastanud, et kui ameti määratud tähtaja jooksul asjaomase kaubamärgi kasutamise kohta mingeid tõendeid ei esitata, peab ta vastulause automaatselt tagasi lükkama. Seevastu juhul, kui tõendid on esitatud ameti määratud tähtaja jooksul, jääb täiendavate tõendite esitamise võimalus (vt selle kohta kohtuotsus, 18.7.2013, New Yorker SHK Jeans *vs*. Siseturu Ühtlustamise Amet, C-621/11 P, EU:C:2013:484, punktid 28 ja 30).

27 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 55 ja 57 rõhutas, tuleb määruse nr 207/2009 artikli 76 lõike 2 ühesugust tõlgendust kohaldada kõigi tõendite suhtes, mis on esitatud kaubamärgi olemasolu, kehtivuse ja kaitse ulatuse kohta, kuna sellel sättel on määruse süsteemis horisontaalse mõjuga ülesanne, olles kohaldatav asjaomase menetluse laadist sõltumata. Sellest tuleneb, et rakendusmääruse eeskirja 50 ei saa tõlgendada nii, et see laiendab apellatsioonikoja kaalutlusõigust uute tõendite suhtes.

28 Tuleb nentida, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 45, 46 ja 48 õigusnormi, kui leidis, et apellatsioonikoda ei ole teostanud talle antud kaalutlusõigust otsustada, kas uusi tõendeid tuleb võtta arvesse või mitte.

29 Tuleb siiski meenutada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb juhul, kui Üldkohtu otsuse põhjenduses on rikutud liidu õigust, kuid otsuse resolutsioon on muude õiguslike asjaoludega põhjendatud, jätta apellatsioonkaebus rahuldamata (vt eelkõige kohtuotsused, 15.12.1994, Finsider *vs*. komisjon, C-320/92 P, EU:C:1994:414, punkt 37; 16.12.1999, MSK *vs*. E, C-150/98 P, EU:C:1999:616, punkt 17, ja 13.7.2000, Salzgitter *vs*. komisjon, C-210/98 P, EU:C:2000:397, punkt 58).

30 Käesoleval juhul on see nii. Nimelt ei tuginenud Üldkohus mitte ainult kõnealusele põhjendusele, vaid ka asjaolule, et apellatsioonikoda lükkas kõnealuse tõendi tagasi, kontrollimata, kas seda saab pidada „täiendavaks“. Seda kontrolli läbi viimata rikkus apellatsioonikoda tegelikult määruse nr 207/2009 artikli 76 lõiget 2, nagu Üldkohus nentis.

31 Neil asjaoludel ei saa muud apellatsioonkaebuse toetuseks esitatud EUIPO väited tuua kaasa vaidlustatud kohtuotsuse tühistamise, mistõttu tuleb apellatsioonkaebus jätta rahuldamata.

Kohtukulud

32 Euroopa Kohtu kodukorra artikkel 137, mida sama kodukorra artikli 184 lõike 2 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluse suhtes, reguleerib menetlust lõpetava kohtulahendi kohtukulude jaotamist. Kuna ükski teine menetlusosaline Euroopa Kohtule seisukohti ei esitanud, tuleb EUIPO kohtukulud jätta tema enda kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.

2. Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO) kannab ise oma kohtukulud.

Allkirjad